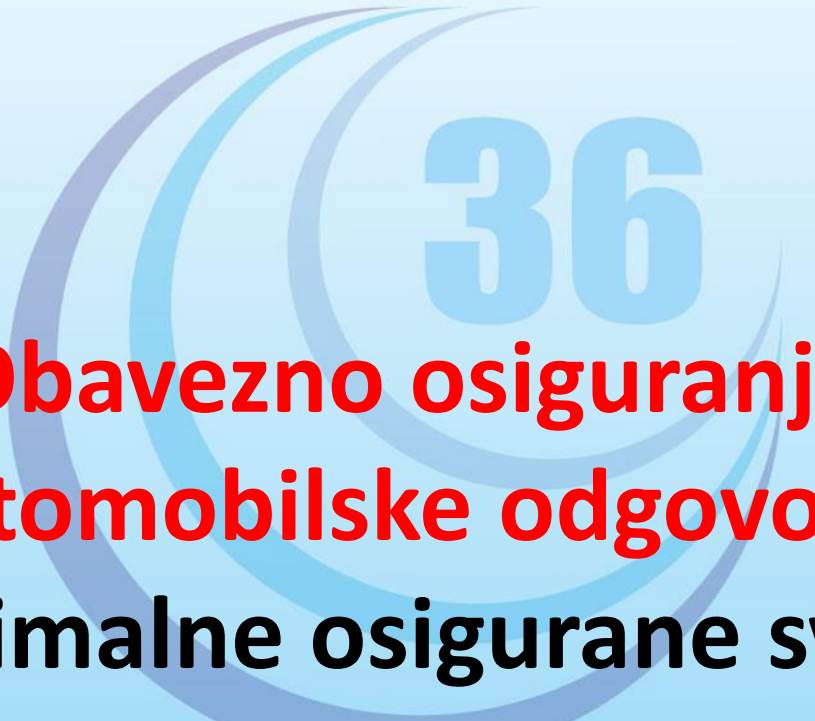


Okrugli sto Automobilska odgovornost



**Obavezno osiguranje
od automobilske odgovornosti
minimalne osigurane svote
EU praksa
stanje u Regiji Zapadnog Balkana**

Fikret Plevljak

Susret osiguravača i reosiguravača Sarajevo **SorS** 2025

sedma AO - Direktiva 2009/103

- osiguranje od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila i izvršenje obaveze osiguranja od takve odgovornosti
- Tema okruglog stola:
 - „Obavezno osiguranje od automobilske odgovornosti - **minimalne osigurane svote** - EU praksa i stanje u Regiji Zapadnog Balkana”
- data je kao **usporedba stanja u EU i u Regiji**, u pogledu pristupa tom **pitanju osiguranja od AO**, manje kao specijalizirana rasprava u specifičnim osiguranim slučajevima

jedan specifičan osigurani slučaj!

koje sume osiguranja AO će se primjeniti?!

- **03. maj 2025.**, rano jutro odmah iza ponoći,
- **poginule dvije osobe, 31 je povrijeđena**
- **mjesto udesa – Hrvatska - EU**
- **vozač Golfa zaspao za volanom,**
- **vozilo se zaustavilo u voznoj traci,**
- **Golf s registracijama BiH**
- **na njega je naletio autobus**
- **Autobus s registracijama BiH**
- **Koje sume osiguranja obaveznog osiguranja putnika u javnom prometu će se primijeniti?**

okrugli sto

- Uz važnu napomenu da ni jedna tema na ovom okruglom stolu nije uopšte isključena i da svaku temu trebaju razmatrati svi koji to žele i koji su to naumili.
- Učinimo ovaj okrugli sto svojevrsnim „**brainstormingom**” mogućih pogleda na pitanja osiguranja od AO
- **Težište interesa, opravdano ili neopravdano, objektivno ili subjektivno, kada je u pitanju ova tema, u zemljama Regije – je različito**

Prof Ćurković godinama drži okrugli sto na temu AO osiguranja – raznih aspekata AO osiguranja

2024. - Obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti – novine u EU pravu

2023. - Naknada nematerijalne štete, kriteriji i mjerila

2022. - Zaštita potrošača osigurateljnih proizvoda

2020./2021. - KORONA

2019. - Vozač kao treća osoba/lice

2018. - Socijalna funkcija obveznih osiguranja u prometu - ograničenja u propisima i praksi

2017. - Izvansudsko rješavanje sporova iz AO

2016. - Uvjeti obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti

2015. - Garancijski fond za zaštitu žrtava prometa

2014. - Liberalizacija cijena osiguranja automobilske

2013. - Osigurateljna zaštita putnika, pješaka i biciklista u cestovnom prometu

2012. - Nematerijalne štete u osiguranju AO

2011. - Neimovinske štete u osiguranju AO

2010. - Pravna regulativa osiguranja u zemljama regije

2009. - Osiguranje od automobilske odgovornosti

2008. -

2007. - Sustav zelene karte

okrugli sto

- **Prezentacija je zamišljena samo kao uvod (provokacija!) u diskusiju na okruglom stolu**
- **Izvori koji su korišteni navedeni su na kraju prezentacije,**
- **Bilo bi fino da u diskusiji imamo i poglede, šta god to značilo, iz zemalja Regije**
- Okrugli sto je zamišljen kao mjesto diskusije ljudi iz osiguranja sa pažnjom na jednu važnu vrstu osiguranja – i njene karakteristike - 10.01 AO
- **Kolege iz Slovenije i Hrvatske mogu nam govoriti o svojim iskustvima**

neki termini koji se spominju u AO

sve su ovo teme okruglog stola

- Uslovi i odredbe za osiguranje od autoodgovornosti
- Opseg Uslova i odredbi
- Teritorijalna ograničenja
- Sadržaj osiguranja
- Ugovor o osiguranju
- Dužnost osiguranika o otkrivanju informacija prije zaključenja ugovora o osiguranju
- Promjena okolnosti tokom perioda osiguranja
- Početak odgovornosti osiguravajućeg društva
- Period osiguranja
- Period važenja ugovora o osiguranju
- Premija osiguranja
- Osnove premije
- Uticaj odštetnih zahtjeva na premije osiguranja
- Primjena sistema bonusa
- Pravila o bonusima
- Određivanje kategorije bonusa
- Povećanje bonusa
- Uticaj gubitka ili štete na bonus
- Excellent Driver's benefit za mlade vozače
- Prenos istorije odštetnih zahtjeva
- Skladištenje podataka o osiguranju i historiji šteta
- Plaćanje premije

neki termini koji se spominju u AO

sve su ovo teme okruglog stola

- Odloženo plaćanje premije
- Povrat premije
- Rashodovanje vozila do daljnjeg
- Upravljanje vozilom tokom perioda rashodovanja
- Istica osiguranja
- Zatezna kamata na vraćenu premiju
- Izmjene Uslova osiguranja, premija i drugih ugovornih uslova
- Izmjene Uslova osiguranja, premija i drugih ugovornih uslova na kraju perioda osiguranja
- Izmjene Uslova osiguranja, premija i drugih ugovornih uslova tokom perioda osiguranja
- Isticanje ugovora o osiguranju
- Obavještenje dato od strane osiguranika
- Osiguranje prestaje bez pismenog obavještenja o raskidu
- obavještenje koje podnese agencija za sigurnost saobraćaja
- pravo na regres osiguravajuće kompanije
- mjere koje treba preduzeti u slučaju gubitka ili oštećenja
- **Nepoznata i neosigurana vozila,**
- **Rješavanje šteta, odšteta**
- postoji različit status trećih osoba (statusu vozača vozila)
- **SVE TO MOGU BITI TEMA OKRUGLOG STOLA**



10.01

AO



Švedska:

- Parlament – nulta opcija (nula žrtava),
- 4 principa:
 - Etički princip – život i zdravlje prije ostalih ciljeva saobraćaja,
 - Odgovornost – osoba zaduženih za saobraćaj za sudbinu učesnika saobraćaja
 - Sigurnost – izučavanje grešaka i poduzimanje preventivnih aktivnosti – primjeri rudnika i željeznice
 - Mehanizmi za promjenu – uvođenje mjera koje smanjuju rizike saobraćajnih nezgoda

10.01 - AO

- Osiguranje od automobilske odgovornosti - pokriva posljedice građanskopravne odgovornosti osiguranika.
- obvezno osiguranje, predmet je reguliranja pravnih sustava.
- regulirano je na razini Europske unije smjernicama, direktivama, u matičnim državama nacionalnim propisima/zakonima,
- Radi bolje i učinkovitije zaštite oštećenika, nužno je usklađivanje propisa i na nacionalnoj i na nadnacionalnim razinama.
- AO osiguranja je i socijalne naravi:
 - „jamac“ sigurne naplate pretrpljene štete, i
 - „jamac“ sprječavanja osiromašenja štetnika – pojedinca.

10.01 - AO

- osiguranje pruža zaštitu:
 - Vlasniku/korisniku motornoga vozila (**osiguraniku**) od rizika koje neminovno nosi upotreba motornog vozila,
 - trećim osobama – **oštećenicima** (žrtvama), koje **osiguranjem brže i lakše ostvaruju naknadu štete** iako se ne nalaze u pravnome odnosu s osiguravateljem.
- Ugovorom o osiguranju od automobilske odgovornosti pokrivena su štete uporabom motornog vozila **trećim osobama** :
 - smrt, tjelesne ozljede ili oštećenje zdravlja,
 - njihovim stvarima i imovinskim interesima.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu u Republici Hrvatskoj

- **Osiguranje od automobilske odgovornosti je vrlo važna djelatnost za:**
 - **a) vlasnike/korisnike motornih vozila,**
 - **b) za oštećene*** u prometnim nezgodama, i
 - **c) za osiguratelje** - osiguranje AO je značajan dio portfelja,
- Direktiva je **napustila pojam „žrtva”**, i umjesto njega rabi izraz **„oštećeni, oštećena osoba”**.

- Opseg štete koja može nastati upotrebom motornih vozila, a time i opseg obveze za naknadom te štete koja posljedično tereti vlasnika ili korisnika tih vozila kao odgovornih osoba, **nepredvidiv je i nerijetko može prelaziti cjelokupnu vrijednost imovine navedenih osoba.**
- **potreba zaštite trećih osoba kojima je uporabom motornih vozila prouzročena šteta**, u smislu same mogućnosti ostvarenja, kao i **lakšeg ostvarenja naknade** od osiguratelja,
- **jednako važna** potreba zaštite imovinskih interesa osoba čija bi imovina mogla biti značajno pogođena u slučaju kad bi bile u obavezi oštećenoj ili oštećenim osobama naknaditi štetu, a bez pokrića u osiguranju od autoodgovornosti.

Da li „sve strane” isto gledaju na AO i sumu osiguranja AO?

- Osiguranjem su uređeni odnosi između triju strana:
 - **Osiguravač/osiguratelj**
 - **Osiguranik**
 - **Treća strana – oštećenik**
- Ostale „strane” u osiguranju od AO:
 - **sudska vlast**
 - **”država”, državna administracija, ministarstva („pisci” zakona),**
 - **zakonodavna vlast (usvajači napisanog – donosioci zakona)**

Zakonom o obligacionim/obaveznim odnosima

- **Pravila o odgovornosti za štetu prouzrokovanu uporabom motornoga vozila propisana su u**
 - građanskopravnim kodifikacijama,
 - posebnim propisima o obveznom osiguranju u prometu.
- U Regiji su temelj, uvjeti i opseg građanskopravne odgovornosti za štetu izazvanu uporabom motornoga vozila uređeni:
 - **Zakonom o obveznim odnosima** (FBiH verzija):
 - **GLAVA II. NASTANAK OBAVEZA**
 - **Odjeljak 2. PROUZROKOVANJE ŠTETE**
 - **Odsjek 1. OPŠTA NAČELA - Osnovi odgovornosti Član 154.**
 - **Odsjek 9. PRAVO OŠTEĆENIKA POSLIJE ZASTARJELOSTI PRAVA DA ZAHTIJEVA NAKNADU Član 209.**
- sadrži pravila o odgovornosti za štetu te pravila o zakonom priznatim vrstama štete, kao i o drugim pitanjima vezanim za naknadu štete.

stepen odgovornosti za štetu

- u ugovorenim ili propisanim granicama osiguratelj odgovora po **istim načelima odgovornosti** kao i osiguranik.
- **obim odgovornost osiguratelja** prema trećim osobama po odredbama ZOOP-a **bitno se razlikuje od odgovornosti osiguranika** prema trećim osobama po općim odredbama o odgovornosti.
- zakoni obaveznoga osiguranja u prometu sadrže posebne odredbe kojima:
 - **obaveza osiguratelja**, u dijelu koji se odnosi na naknadu štete iz odgovornosti osiguranika - **može biti uža od obaveze samoga osiguranika**,

- Već samim time što postoji limit pokrića kao ograničenje obaveze osiguratelja u visini isplate ukupne štete koju uzrokuje osiguranik štetnik jasno je da postoji razlika između odgovornosti osiguratelja i odgovornosti osiguranika,
- u nekim slučajevima obaveza osiguratelja neće pokriti sve štetne posljedice za koje je osiguranik odgovoran.
- osiguranik kao štetnik, u nedostatku pretpostavki za oslobođenje ili umanjeње svoje odgovornosti, odgovara za naknadu cjelokupne nastale štete.

moгуći troškovi saobraćajne nezgode/nesreće

- **pored**
 - **naknade materijalne štete nastale na vozilu,**
- **oštećeni ima pravo i na naknadu nematerijalne štete zbog**
 - **pretrpljenog bola, straha, smrti bliskog lica, naruženosti, itd.**
- **plaća se i intervencija**
 - **prve pomoći, vatrogasaca i policije,**
 - **transport uništenih vozila,**
 - **transport otpada,**
 - **čišćenje lica mjesta, troškovi polucije, itd.**
- **oštećeni može zahtjevati i naknadu**
 - **troškova liječenja, tuđe njege i pomoći,**
 - **troškovi rehabilitacije,**
 - **gubitak radne sposobnosti,**
 - **troškovi prekvalifikacije,**
 - **izgubljene zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad,**
 - **troškove sahrane,**
 - **troškovi sudskog procesa i**
 - **ostale troš. prouzrokovane saobraćajnom nezgodom,**

TROŠKOVI

- Teško je precizno izračunati troškove prometnih nezgoda
- jedan dio njih je sakriven jer se radi i o velikom broju manjih nezgoda koje nisu obuhvaćene policijskim izvještajima,
- troškovi iznose **od 0.35%** pa do više od **4% BDP**, (Transport Research Laboratory – TRL) - ovo su grube aproksimacije,
- prema izvještaju iz **2011.**, 27 zemalja EU, Norveška i Švicarska, troškovi saobraćajnih nesreća čine **4%** ukupnog **BDP**-a.
- troškovi koje vlade imaju usled toga iznose u **proseku 3 % bruto domaćeg proizvoda** tih zemalja (SZO – WHO),
- procjenjuje se da troškovi vezani uz događanje prometnih nezgoda iznose oko **500 milijardi dolara godišnje**,

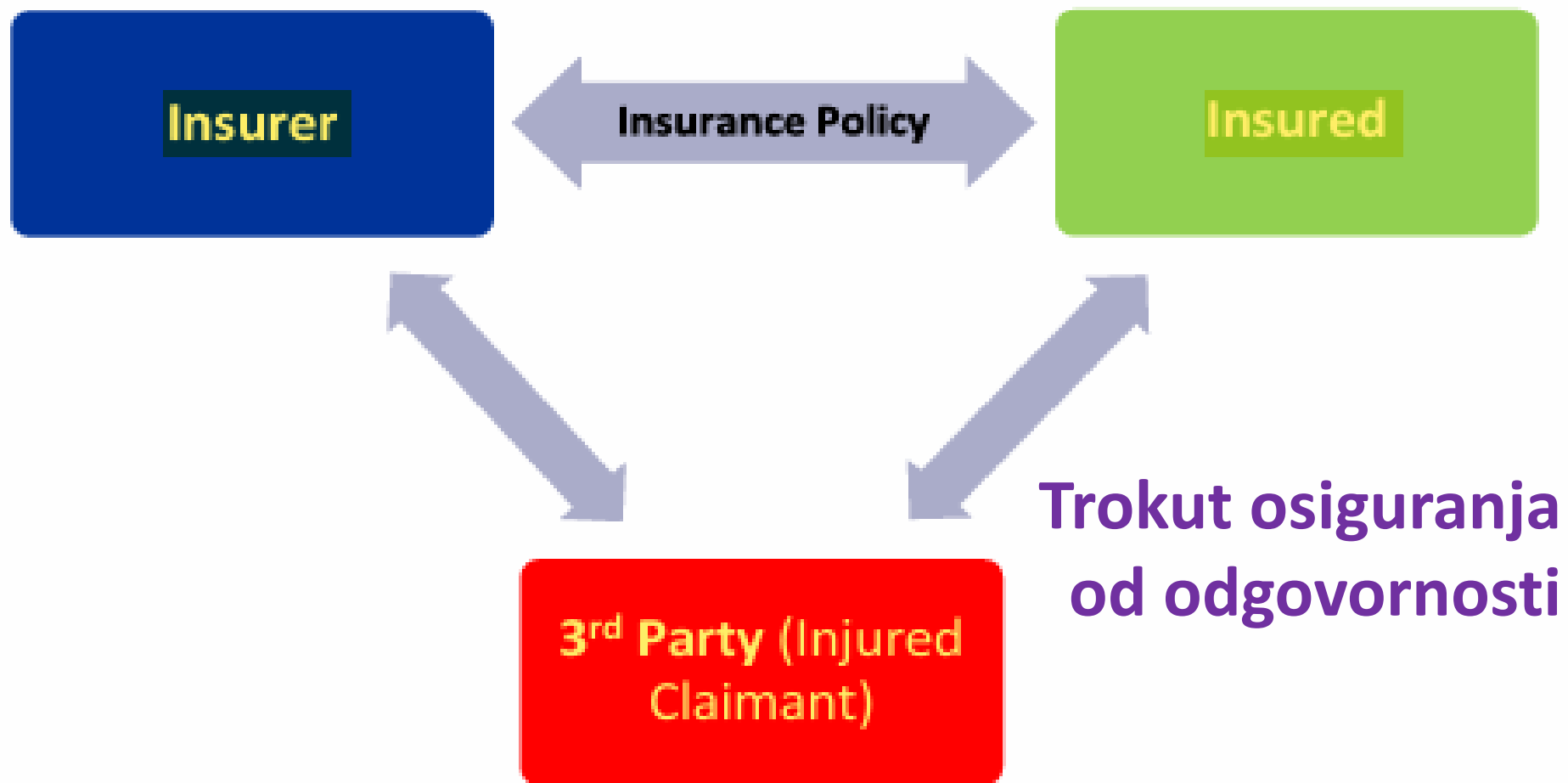
- **Pored**
 - **materijalnih i socijalnih posledica,**
- **saobraćajne nezgode prouzrokuju i druge nepovoljne uticaje kojima se**
 - zagađivanje tla, vode i vazduha,
 - degradira životna sredina (eksplozije, trovanja, požari),
 - druga štetna dejstva opasnih materija,
 - iscrpljuju prirodne resurse,
 - prisustvo havarisanih vozila, olupina, istrošenih delova, otpadaka, nečistoća i sl.

odnos između odgovornosti i osiguranja od (**auto**)odgovornosti

Overview to Liability Insurance

Sarah Fay

Senior Technical Underwriter Zurich





- **Trokut osiguranja od odgovornosti čine tri odvojene strane:**
 - Prva strana – osiguranik,
 - Druga strana – osiguravatelj,
 - Treća strana - oštećena stranka ili tužitelj.
- **Osigurana Treća strana (oštećeni, tužitelj)**
- Između ugovaratelja osiguranja i oštećene strane može nastati pravna odgovornost - osiguranik bi morao nadoknaditi oštećenoj strani gubitak – bez obzira na to je li osiguranje na snazi ili ne.
- Moguće je da zbog uvjeta ili ograničenja police osiguranje ne bi u potpunosti pokrilo odgovornost osiguranika prema oštećeniku i u toj situaciji osiguranik bi morao platiti razliku.



- **Načela odgovornosti**
- **Gubitak za treću osobu**
- **Osiguranik je odgovoran kada:**
 - a) Dođe do tjelesne ozljede, smanjenja ili oštećenja imovine,
 - b) Postoji gubitak (buduće) dobiti
 - financijski gubici koji obično proizlaze iz ozljede ili fizičke štete,
 - čisti financijski gubitak nije pokriven.
- **Pravna odgovornost za gubitak**
 - Pravna odgovornost nije moralna odgovornost.
 - Svaka obaveza plaćanja temelji se na zakonu u zemlji, ne samo zato što je kao rezultat aktivnosti osiguranika - treća strana ozlijeđena

- **Načela odgovornosti**
- **Načelo odštete** je obveza nadoknade štete drugoj osobi oštećenoj ili oštećenoj nemarom ili protupravno radnjom ili propustom kako je definirano zakonom.
- Kada osiguranik prouzroči gubitak, osiguravatelj preuzima pravnu odgovornost osiguranika do ograničenja police.
- **Načelo odštete** primjenjuje se na osobu koja nije uključena u policu (**ne - na osiguravatelja ili ugovaratelja osiguranja**).

osiguranje od (auto)odgovornosti

- Osiguranje od odgovornosti može biti obavezno i dobrovoljno.
- U obavezna osiguranja od odgovornosti u prvome se redu ubrajaju ona koja su vlasnici, odnosno korisnici prijevoznih sredstava obavezni zaključiti.
-
- Osiguranje od odgovornosti vezano je za sve grane prometa, ali **posebno je značajno osiguranje od automobilske odgovornosti.**

- Osiguranje od automobilske odgovornosti se najprije pojavilo kao dobrovoljno osiguranje,
- ubrzo se pokazalo da bi bilo nepravedno i nepraktično, ukoliko bi “sigurnost koju ono pruža” ovisila isključivo od “dobre volje” pojedinca da sklopi ili ne ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti.
- Iz tog razloga kada su prometne nesreće i njihove posljedice postale društveni problem, pojavile su se ideje da se uvede obvezno osiguranje od (auto) odgovornosti.¹

• ¹ Jankovec, I. “Obvezno osiguranje za štete od motornih vozila”, Savremena Administracija, Beograd, 1977., str. 11

- **Preko stotinu godina stara povijest obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti** jasno pokazuje da je ono najbolji način zaštite oštećenih u prometu.
- **Prvi zakon o obveznom osiguranju vlasnika motornih vozila donešen je u Danskoj, 1918.**, (Zakon br. 149. od 20. ožujka 1918., v. Cigoj, Stojan, Avtomobilist, Ljubljana, 1982., str. 346.)
- U prometu nastaju nezgode i štete zbog kojih trpe i štetnici (osiguranici) i oštećene osobe. Zbog toga je sadržaj ili predmet ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti upravo odgovornost štetnika (osiguranika) za štetu uzrokovanu trećim osobama, a osiguranik ima punu zaštitu upravo zato da mu osiguranje pokriva sve štete koje uzrokuje korištenjem motornog vozila.

- U Regiji (ex-Yu!) **Zakon o obaveznom osiguranju imovine i osoba** (nastavno – ZOIO), predstavlja prvi “pravi” propis kojim se na sveobuhvatan način propisuje obveznost osiguranja od odgovornosti za štete prouzročene upotrebom motornih vozila, a čiji je naziv kasnije promijenjen u **Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju** (nastavno – ZOOS).
- Osnovno obilježje ovog/ovih zakona - **neograničeno pokrće za sve štete koje oštećeni pretrpe u štetnom događaju neovisno o njenoj visini.**
- Sl. list FNRJ, 15/65-20/65-35/65-11/66-7/67-11/67
- Pročišćeni tekst Zakona objavljen je u SL. SFRJ br. 11/68 od 20. 03. 1968.
- ZOO-s čl.17.: “Osiguranjem se obuhvaća cjelokupna šteta koju je vlasnika odnosno korisnik dužan naknaditi po propisima odnosno po pravnim pravilima o odgo vornosti, a koja proizlaze iz upotrebe motornog vozila.”

svota osiguranja

osigurana svota/iznos

suma osiguranja

osigurana suma/iznos

OPSEG POKRIĆA



- **Opseg pokrića:**
 - označava visinu cjelokupne obaveze osiguratelja u isplati štete
 - temeljem pojedinog ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti.
- **odredbe da obaveza društva za osiguranje po jednom štetnom događaju ne može biti veća od propisanih minimalnih iznosa pokrića ili najnižih osiguranih svota,**
- **odredbe da se u slučaju ukupne štete koja prelazi te iznose obaveza društva prema oštećenima razmjerno smanjenju prava oštećenika ukoliko ukupna šteta prelazi iznos pokrića,**

- **minimalni iznosi osiguranih svota**, kako su određeni propisima/direktivama EU, koje će, prije ili kasnije, s približavanjem članstvu EU biti obavezne i za ostale zemlje Regije, **predstavljaju važan element u osiguranju zaštite oštećenika**,
- kao i to da minimalni iznos pokrića od **1.350.000,00** Eur **po oštećeniku** ili **6.450000,00** Eur **po odštetnom zahtjevu**, bez obzira na broj oštećenika, **predstavlja prihvatljiv i primjeren iznos pri čemu se vodilo obzira i o činjenici mogućnosti nezgoda s više oštećenika s vrlo teškim ozljedama**.

- Nisko postavljena gornja granica osigurateljnog pokrića dovodi u pitanje
 - smisao i kvalitet zaštite,
 - zbog čega se, obzirom na njenu društvenu važnost,
 - od strane države propisuje ta granica kao minimalni limit pokrića
 - na koju mora biti ugovoreno osiguranje

suma/svota/iznos osiguranja

- Kada je u pitanju suma/svota/iznos na koju je osigurana AO možemo govoriti o:
 - Raznim situacijama u praksi glede osigurane svote kod AO osiguranja
 - može li obveza osiguratelja biti veća od limita pokrića – osigurane svote?
 - odnos osigurane svote i tzv. proširenog pokrića
 - što se sve (ne)ubraja u svotu osiguranja?
 - odnos akontacije ili nespornog iznosa odštete i svote osiguranja
 - mogućnost ugovaranja već svote osiguranja
 - osigurana svota u slučaju neosiguranog ili nepoznatog vozila
- A u dosadašnjem periodu riješene su dileme oko_
 - koja je osigurana svota mjerodavna, ugovorena ili ona koja je na snazi na dan štetnog događaja?
 - primjenjuje li se ograničeno pokriće osiguranom svotom po jednom štetnom događaju ili po jednom odštetnom zahtjevu?
 - postupak u slučaju da je osigurana svota nedostatna
 - mogućnost kumulacije više osiguranih svota od automobilske odgovornosti
 - svote osiguranja u situacijama s inozemnim elementom

različiti sustavi limitiranosti na opseg pokrivanja

- Postoji više sistema limitiranosti odgovornosti osiguratelja na opseg pokrića u osiguranju od automobilske odgovornosti:
 - sistem neograničenog pokrića za sve štete,
 - sistem neograničenog pokrića za štete na osobama,
 - sistem ograničenog pokrića:
 - po oštećenoj osobi,
 - po štetnom događaju
- propisan je i pravnom regulativom Europske unije:
- Direktiva Vijeća 84/5/EEC,
 - Direktiva 2005/14/EZ,
 - Direktiva 2009/103/EZ,

- osiguratelji čak i za najveće štete odgovaraju najviše do limita/opsega pokrića – propisane/ ugovorene osigurane svote/sume/iznosa osiguranja
- **Sustav ograničenog pokrića primjenjuje se u svim zemljama Regije uz drastična odstupanja u pogledu granice limita pokrića.**
- **Šesta Direktiva 2009/103/EZ**
- **Poglavlje III**-Minimalne svote za obvezno osiguranje,
- **Članak 9.-** Minimalne svote,
 1. Nedovodeći u pitanje veći iznos jamstva koje pojedina država članica može odrediti, svaka država članica zahtijevati će da je osiguranje iz članka 3. obvezno najmanje za sljedeće svote:
 - (a) u slučaju tjelesne ozljede, najniži iznos pokrića je **1.000.000 € po oštećenoj osobi** ili **5.000.000 € po štetnom događaju**, bez obzira na br. oštećenih osoba;
 - (b) u slučaju imovinske štete **1.000.000 € po štetnom događaju**, bez obzira na broj oštećenih osoba.

DIREKTIVA (EU) 2021/2118 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 24. studenoga 2021. o izmjeni Direktive 2009/103/EZ



- **Sedma Direktiva (EU) 2021/2118**
- Članak 9. Minimalni iznosi
- **1.** Ne dovodeći u pitanje bilo kakva viša jamstva koja države članice mogu propisati, svaka država članica zahtijeva da osiguranje iz članka 3. bude obvezno u pogledu sljedećih minimalnih iznosa:
 - (a) za tjelesne ozljede: **6 450 000 EUR po nezgodi**, neovisno o broju oštećenih osoba, ili **1 300 000 EUR po oštećenoj osobi**;
 - (b) za oštećenje stvari: **1 300 000 EUR po nezgodi**, neovisno o broju oštećenih osoba.
- **Svaki pet godina od 22. prosinca 2021.** Komisija preispituje iznose iz **stavka 1.** u skladu s harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HIPC) utvrđenim na temelju **Uredbe (EU) 2016/792** Europskog parlamenta i Vijeća

- Zanimljivo je spomenuti da se u bivšoj Jugoslaviji u periodu od **06.04.1965.** godine do **11.06.1976.** godine primjenjivao sustav neograničenog pokrića za sve štete,
- Zakon o obveznom osiguranju u saobraćaju, Službeni list SFRJ, br.15/65.
- trenutno se primjenjuje npr. u Tunisu i Luksemburgu, dok se neograničeno pokriće za osobe primjenjuje npr. u Belgiji, Finskoj, Norveškoj, Francuskoj, Irskoj.

Peta Direktiva 2005/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća **od 11. svibnja 2005.**



- u prijedlogu **Pete Direktive AO** tražilo se rješenje neograničenog pokrića,
- **Petom direktivom** ipak je propisano ograničeno pokriće,
- određivanjem novih, povećanih svota pokrića:
 - **1.000.000,00** EUR minimalni iznos pokrića **po oštećeniku** u slučaju štete na osobama,
 - **5.000.000,00** EUR **po odštetnom zahtjevu** bez obzira na broj oštećenika,
 - u slučaju štete na imovini **1.000.000,00** EUR **po odštetnom zahtjevu** bez obzira na broj oštećenika.

svake godine
treće nedjelje u
novembru/studenom



World
Remembrance
for Road
Traffic Victims
Day

saobraćajna nesreća

36

PRVA

WORLD

- prva saobraćajna nezgoda sa smrtnim ishodom dogodila se **17.08.1896.** u Londonu, deset godina nakon prvog automobila,
- prva žrtva (**oštećenik!**) smrtno stradala je bila Bridget Driscoll, kada je sa svoje dvije kćeri išla na ples u Crystal Palace.
- Nekoliko stotina metara prije odredišta gospođa Driscoll je zakoračila na cestu i na nju je naletio automobil, nakon čega je zbog teških ozljeda glave preminula.

Prva nesreća

ali ne i

prvi

osigurani

slučaj!

Kada je

bio

prvi

osigurani

slučaj !?!





- Brzina automobila bila je **šest kilometara na sat** i on je bio u vlasništvu tvrtke Motor Company.
- Za volanom se nalazio Arthur Edsall koji je toga ponedjeljka imao pokaznu vožnju londonskim ulicama.
- Istražitelj William Percy Morrison, nakon šest sati vijećanja, donio je odluku da je gospođa Driscoll poginula u prometnoj nesreći nesretnim slučajem, i tada je rekao da se nada kako se takva tragedija više nikad neće dogoditi.
- Da je znao koliko je tom izjavom bio u krivu, možda bi od toga dana zabranio automobile na ulicama **!?!**
- Vjerojatno nije mogao niti pomisliti da će u svijetu živote u prometnim nesrećama, **do 1990.**, izgubiti više od 40 milijuna ljudi, a da će teško ozlijeđenih biti i trideset puta više
- 13.09.1899., Henry Bliss, New York, prvi amerikanac stradao u saobr. nezgodi,

**43 poginulo
11 teško povrijeđeno
Iscrpljena suma
osiguranja
Zli brijeg/Zlokuće
Kakanj, BiH**

14/05/2000



**Iscrpljena suma
osiguranja
Za autobuse i
teretna vozila
550.000 KM
za štete na osobama
330.000 KM
za štete na stvarima**



7/1995.

ODLUKU

O ODREĐIVANJU IZNOSA NA KOJE SE MORA
UGOVORITI OSIGURANJE AUTOMOBILSKE
ODGOVORNOSTI

1) za autobuse i teretna vozila

- 550.000 DEM za štete na osobama, **281.215,00 EUR**

- 330.000 DEM za štete na stvarima; **168.729,00 EUR**

2) za ostala motorna vozila uključujući i nepoznata motorna
vozila

- 275.000 DEM za štete na osobama, **140,607,00 EUR**

- 165.000 DEM za štete na stvarima, **84.364,45 EUR**

EU

- **Važnost osiguranja od automobilske odgovornosti izričito se i permanentno naglašava u pravnoj regulativi Europske unije,**
- **temeljna svrha AO osiguranja:**
 - **potpuna i ujednačena zaštite oštećenih osoba i osiguranika,****ostala iznimno važna, pa čak i ključna u postizanju ciljeva prioriteta za funkcioniranje same Zajednice.**

- proces harmonizacije u cilju stvaranja sustava jasnih pravila u državama članicama započet je
 - Europska konvencija o obaveznome osiguranju od odgovornosti za štete uzrokovane uporabom motornoga vozila, tzv. Strasburška konvencija donesena u okviru Vijeća Europe 20. travnja 1959. godine
- „Rezolucija Evropskog parlamenta od 2. septembra 2008. o određenim pitanjima u vezi sa osiguranjem vozila (2007/2258(INI))”
 - uzimajući u obzir izvještaj Komisije o određenim pitanjima u vezi s osiguranjem vozila (COM(2007)0207) („Izvještaj Komisije”),
 - uzimajući u obzir izvještaj Odbora za unutrašnje tržište i zaštitu potrošača i mišljenje Odbora za pravna pitanja (A6-0249/2008),
 - B. budući da
 - prioritet zaštite žrtava nesreća,
 - zahtijeva jasno, precizno i učinkovito zakonodavstvo o osiguranju motornih vozila na razini EU-a,

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu u Republici Hrvatskoj



- **Europski zakonodavac** u obveznom osiguranju od odgovornosti za štete uzrokovane upotrebom motornog vozila **vrlo je pažljiv u promatranju rizičnih pojava i promjena u cestovnom prometu.**
- EU zakonodavac je kroz najnoviju povijest obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti reagirao svaki put kad bi realne životne okolnosti tražile njegovu intervenciju.
- Rezultat su i **direktive koje se odnose na obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti**, a kojih je **dosada bilo sedam.**
- Svaka direktiva je odgovarala na aktualni trenutak stanja na tržištu osiguranja automobilske odgovornosti,

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu u Republici Hrvatskoj



1. **prva direktiva** bila je direktiva br. /72/166/EC, od 24.travnja 1972.,
2. **druga direktiva** br. 84/5/CEE od 29.prosinca 1984,
3. **treća direktiva** br. 90/232/CEE od 14. svibnja 1990,
4. **četvrta direktiva** br. 2000/26 od 16. svibnja 2000.,
5. **peta direktiva** br. 14/2005, od 11.svibnja 2005.,
6. **šesta direktiva** br. 2009/103/EZ od 16. rujna 2009 (tzv. konsolidirana direktiva, ustvari pročišćeni tekst važećih odredbi prethodnih direktiva), i
7. **sedma direktiva** br. 2021/2118 od 24.studenoga 2021 (izmjene i dopune šeste direktive).

Eklatantan primjer je Četvrta direktiva koju se naziva i *visiting directive*, a povod joj je bio zaštita turista u slučaju štete izazvane u posjećenoj zemlji uporabom motornog vozila.

- **1972. godina, Prva direktiva osiguranja motornih vozila**, definirani su osnovni pojmovi koji i danas vrijede u osiguranju od AO
- **do 2005. godine donesene još četiri direktive** s ciljem:
 - poboljšanja zaštite žrtava prometnih nezgoda i
 - omogućavanja nesmetana prekograničnog kretanja vozila i osoba na prostoru EU-a.
- Zahvaljujući direktivama iz oblasti osiguranja od AO:
 - **smanjen je broj klauzula isključenja** iz pokrića po ugovoru o osiguranju,
 - zatim **proširen je krug trećih osoba** ovlaštenih na potraživanje naknade štete i
 - **povećane su minimalne osigurane svote.**

Uvod Prve Direktive Vijeća od 24. travnja 1972.



- o usklađivanju zakonodavstava država članica koji se odnose na osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila i na izvršenje obveze osiguranja od te vrste odgovornosti (72/166-EEZ) SL L 8, 11.1.1984, glasi: „budući da:
 - **[1]** je cilj Ugovora stvoriti zajedničko tržište koje je u osnovi slično domaćem tržištu, a **uvođenje slobodnog kretanja roba i osoba jedan je od bitnih uvjeta da se to postigne;**
 - **[2]** je jedini cilj granične kontrole pokriće obveznog osiguranja od građanske odgovornosti u vezi uporabe motornih vozila zaštita interesa osoba koje bi mogle biti žrtve u nezgodama prouzročenim tim vozilima.“

Uvod Šeste Direktive 2009/103/EZ od 16. rujna 2009.

„(2)

- Osiguranje od odgovornosti iz uporabe motornih vozila (Osiguranje od automobilske od govornosti) od posebnog je interesa za europske državljane, bez obzira je su li oni osiguranici ili oštećene osobe u nezgodama.
- Od najveće je važnosti i za društva za osiguranje jer čini bitan dio djelatnosti neživotnog osiguranja u Zajednici.
- **Osiguranje od automobilske odgovornosti ima utjecaj i na slobodno kretanje osoba i vozila.**
- Stoga bi jačanje i konsolidiranje unutarnjeg tržišta u osiguranju od automobilske odgovornosti trebalo biti ključni cilj djelovanja Zajednice na području pružanja financijskih usluga.

Uvod Šeste Direktive 2009/103/EZ od 16. rujna 2009.



(3)

- Svaka država članica trebala bi poduzeti sve potrebne mjere s ciljem osiguranja da građanskopravna odgovornost iz uporabe motornih vozila, koja se uobičajeno nalaze na njenom području, bude pokrivena osiguranjem.
- **Opseg odgovornosti i uvjeti pokrića osiguranja utvrđuju se na temelju tih mjera.“**

Dr. sc. Marijan Ćurković, izv. prof.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu u Republici Hrvatskoj



- Cilj **sedme direktive 2021/2118** jeste jačanje i konsolidacija unutarnjeg tržišta osiguranja EU.
- Evaluacija direktive 2009/103 (**šesta direktiva AO**) koju je Komisija načinila **2017.g.** s obzirom na stanje obveznog osiguranja automobilske odgovornosti i adekvatnosti odredbi direktive 2009/103 konkretnom stanju tržišta pokazala je da ta direktiva dobro funkcionira, ali da je, s obzirom na nove pojave, potrebno učiniti primjerene izmjene i dopune.

- **EU direktiva (EU) 2021/2118** mijenja i dopunjava direktivu 2009/103, a **razlozi, samo dva od više njih**, zbog kojih to čini jesu:
 - **određivanje minimalnih osiguranih svota** na koje se mora ugovoriti pokriće te **obvezno ažuriranje tih svota svakih pet godina**,
 - **potreba poboljšanja položaja oštećenih i osiguranika glede šteta** nastalih upotrebom motornih vozila, a što se radi širenjem pokrića kroz nove definicije **pojma vozilo, motorno vozilo i uporaba vozila**.

na osnovu informacija Nacionalnih biroa

03.05.2023., www.cobx.org,



Bureau Code	Country	Minimum amounts of insurance coverage (EEA countries)							
		PERSONAL INJURIES				MATERIAL DAMAGE			
		per person / victim		per accident / claim		per person / victim		per accident / claim	
		EUR	national currency	EUR	national currency	EUR	national currency	EUR	national currency
A	Austria *	6,300,000 €				1,300,000 €			
B	Belgium	n/a		Unlimited		n/a		129,550,507 €	
BG	Bulgaria	n/a		5,327,743 €	10,420,000 BGN	n/a		1,073,729 €	2,100,000 BGN
CY	Cyprus	n/a		38,600,000 €		n/a		1,300,000 €	
CZ	Czech Republic	1,485,569 € / 35,000,000 CZK							
D	Germany	n/a		7,500,000 €		n/a		1,220,000 €	
DK	Denmark	n/a		18,251,604 €	136,000,000 DKK	n/a		3,623,480 €	27,000,000 DKK
E	Spain	n/a		70,000,000 €		n/a		15,000,000 €	
EST	Estonia	n/a		5,600,000 €		n/a		1,200,000 €	
F	France	Unlimited				1,300,000 €			
FIN	Finland **	Unlimited				n/a		5,000,000 €	
FL	Liechtenstein *			6,070,000 €				1,220,000 €	
GR	Greece	1,300,000 €						1,300,000 €	
H	Hungary			6,070,000 €				1,220,000 €	
HR	Croatia			6,450,000 €				1,300,000 €	
I	Italy	n/a		6,450,000 €		n/a		1,300,000 €	
IRL	Ireland	Unlimited						1,120,000 €	
IS	Iceland	n/a		23,271,153 €	3,493,000,000 ISK	n/a		2,938,041 €	441,000,000 ISK
L	Luxembourg	n/a		Unlimited		n/a		Unlimited	
LT	Lithuania	n/a		5,210,000 €		n/a		1,050,000 €	
LV	Latvia			5,210,000 €				1,050,000 €	
M	Malta			6,070,000 €				1,220,000 €	
N	Norway	n/a		Unlimited		n/a		8,413,259 €	100,000,000 NOK
NL	Netherlands *	n/a		6,070,000 €		n/a		1,220,000 €	
P	Portugal *	n/a		6,070,000 €		n/a		1,220,000 €	
PL	Poland			5,210,000 €				1,050,000 €	
RO	Romania			6,070,000 €				1,220,000 €	
S	Sweden	26,447,330 € / 300,000,000 SEK							
SK	Slovak Republic			5,240,000 €				1,050,000 €	
SLO	Slovenia			5,240,000 €				1,050,000 €	

na osnovu informacija Nacionalnih biroa

03.05.2023., www.cobx.org,

Bureau Code	Country	Minimum amounts of insurance coverage (non-EEA countries)							
		PERSONAL INJURIES				MATERIAL DAMAGE			
		per person / victim		per accident / claim		per person / victim		per accident / claim	
		EUR	national currency	EUR	national currency	EUR	national currency	EUR	national currency
AL	Albania *	179,840 €	20,000,000 ALL	449,600 €	50,000,000 ALL	89,920 €	10,000,000 ALL	89,920 €	10,000,000 ALL
AND	Andorra	50,000,000 €							
AZ	Azerbaijan	2,654 €	5,000 AZN	26,544 €	50,000 AZN	2,654 €	5,000 AZN	2,654 €	5,000 AZN
BIH	Bosnia and Herzegovina	n/a		1,022,584 €	2,000,000 KM	n/a		204,517 €	400,000 KM
BY	Belarus	10,000 €		Unlimited		10,000 €		Unlimited	
CH	Switzerland *	5,101,520 € / 5,000,000 CHF per claim							
IR	I.R. of Iran	136,945 €	6,400,000,000 IRR	Unlimited		n/a		3,424 €	160,000,000 IRR
MA	Morocco	4,527,099 € / 50,000,000 MAD							
MD	Moldova	100,000 €		500,000 €				100,000 €	
MK	F.Y.R. Macedonia *	n/a		675,000 €		n/a		337,500 €	
MNE	Montenegro *	n/a		550,000 €		n/a		300,000 €	
RUS	Russia	5,704 €	500,000 RUB	Unlimited		4,563 €	400,000 RUB	Unlimited	
SRB	Serbia			1,000,000 €				200,000 €	
TN	Tunisia	Unlimited							
TR	Türkiye	46,537 €	1,000,000 TRY	232,684 €	5,000,000 TRY	4,654 €	100,000 TRY	9,307 €	200,000 TRY
UA	Ukraine	6,483 €	260,000 UAH	Unlimited		3,241 €	130,000 UAH	16,207 €	650,000 UAH
UK	United Kingdom	Unlimited						1,361,934 €	1,200,000 GBP

Uradni list RS – PZ-G in 45/24

19. Člen

- a) za škodo zaradi smrti, telesne poškodbe in prizadetega zdravja, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev, **6.450.000 eurov**,
- b) za škodo zaradi uničenja ali poškodovanja stvari, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev, **1.300.000 eurov**.

https://www.cobx.org/sites/default/files/cob_file_folder/MinimumAmountOfCoverage-UPDATED.pdf



br.	DRŽAVA TERITORIJA REGIJE DIO REGIJE	Povrede osoba				Materijalna šteta			
		Po osobi / žrtvi		Po događaju / šteti		Po osobi / žrtvi		Po događaju / šteti	
		EUR	Nacionalna valuta	EUR	Nacionalna valuta	EUR	Nacionalna valuta	EUR	Nacionalna valuta
1.	SLOVENIJA			5.240.000				1.050.000	
2.	CROATIA			6.450.000				1.300.000	
3.	BOSNIA and HERZEGOVINA, KM			1.022.584	2.000.000			204.517	400.000
4.	SERBIA			1.000.000				200.000	
5.	MONTENEGRO			550.000				300.000	
6.	NORTH MACEDONIA			675.000				337.500	
7.	KOSOVO			1.000.000				200.000	

Zemlje regije

- u pogledu visine propisanih iznosa osiguranih svota:
 - postoje drastične razlike u državama regije,
 - svote ostale ili su donedavno bile propisane u relativno ili apsolutno niskom iznosu,

Moderator:

Prof.dr.sc.

Marijan Ćurković

marijan.curkovic@osiguranje.hr

27. susret
osiguratelja
i reosiguratelja
SORS 2016
08.-10.06.2016.

Okrugli stol

UVJETI/USLOVI za
 OBVEZNO OSIGURANJE
 OD AUTOMOBILSKE
 ODGOVORNOSTI

Zemlje bivše Jugoslavije

- Slovenija i Hrvatska - EU pravo u potpunosti;
 deregulacija, liberalizacija, iskustvo?
- Srbija - na putu prema EU, ali AO pod kontrolom
- Ostale zemlje? postupno napuštanje stroge
 državne kontrole. „...a nas ako se sete...
 sete”!!!

https://www.cobx.org/sites/default/files/cob_file_folder/MinimumAmountOfCoverage-UPDATED.pdf



br.	DRŽAVA TERITORIJA REGIJE DIO REGIJE	Povrede osoba				Materijalna šteta			
		Po osobi / žrtvi		Po događaju / šteti		Po osobi / žrtvi		Po događaju / šteti	
		EUR	Nacionalna valuta	EUR	Nacionalna valuta	EUR	Nacionalna valuta	EUR	Nacionalna valuta
1.	SLOVENIJA			5.240.000				1.050.000	
2.	CROATIA			6.450.000				1.300.000	
3.	BOSNIA and HERZEGOVINA, KM			1.022.584	2.000.000			204.517	400.000
4.	SERBIA			1.000.000				200.000	
5.	MONTENEGRO			550.000				300.000	
6.	NORTH MACEDONIA			675.000				337.500	
7.	KOSOVO			1.000.000				200.000	

Zakonska regulativa u regiji

SLOVENIJA

- „Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP)”
- OBJAVLJENO V: [Uradni list RS 70-2509/1994, stran 3911](#), DATUM OBJAVE: 11.11.1994
- VELJAVNOST: od 26.11.1994 / UPORABA: od 26.11.1994
- Verzija 17 / 18
- Čistopis se uporablja od 28.3.2025 do nadaljnega.
- Status čistopisa na današnji dan, 23.4.2025: AKTUALEN.
- Uradni list RS, št. [70/94](#), [29/96](#), [67/02](#), [13/05](#), [30/06](#), [52/07](#), [40/12 - ZUJF](#), [4/16](#), [33/16 - PZ-F](#), [41/17 - PZ-G](#), [72/18](#), [45/24](#), [63/24](#), [20/25](#), [20/25](#)

Uradni list RS, št. [93/07](#) –
uradno prečiščeno besedilo,
[40/12](#) – ZUJF, [33/16](#) – PZ-F, [41/17](#) – PZ-G in [45/24](#)

Evidenčni podatki



Zbirka Register predpisov

Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP)

Uradni list RS, št. [93/07](#) – uradno prečiščeno besedilo, [40/12](#) – ZUJF, [33/16](#) – PZ-F, [41/17](#) – PZ-G in [45/24](#)

ID: ZAKO373

Sprejeto: 26. 10. 1994

Vrsta akta: Zakon

SOP: 1994-01-2509

Objavljeno: 11. 11. 1994

Nosilni organ: Ministrstvo za finance

EPA: 0499

Veljavno od: 26. 11. 1994

Organ sprejetja: Državni zbor RS

Kratika: ZOZP

HRVATSKA

Hrvatska

- Neslužbeni pročišćeni tekst
- „Zakon o obveznim osiguranjima u prometu”
- („Narodne novine" br. 151/2005., 36/2009., 75/2009., 76/2013., 152/2014., 155/2023.)
- [neslužbeni procisceni tekst zoop.pdf](#)
- „Zakon o izmjenama i dopunama zakona o obveznim osiguranjima u prometu”
- Izdanje: [NN 155/2023](#), Datum tiskanog izdanja: **22.12.2023.**
- ELI: [/eli/sluzbeni/2023/155/2364](#)

Osiguranje od automobilske odgovornosti u Bosni i Hercegovini

Bosna i Hercegovina

- Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini:
 - Smjernica za ocjenu usuglašenosti zakona o obveznim osiguranjima u prometu, Sarajevo, oktobar 2016. godine
- Analiza usuglašenosti zakona o obveznim osiguranjima u prometu, Sarajevo, oktobar 2016. godine

Federacija Bosne i Hercegovine

Federacija Bosne i Hercegovine



- **Zakon o izmjeni Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju**
(["Službene novine Federacije BiH", broj 103/21](#))
- **Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju**
(["Službene novine Federacije BiH", broj 57/20](#))
- **Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti u FBiH,** (["Službene novine Federacije BiH", broj 24/05](#))

7/1995.

ODLUKU

O ODREĐIVANJU IZNOSA NA KOJE SE MORA
UGOVORITI OSIGURANJE AUTOMOBILSKE
ODGOVORNOSTI

1) za autobuse i teretna vozila

- 550.000 DEM za štete na osobama,

281.215,00 EUR

- 330.000 DEM za štete na stvarima;

168.729,00 EUR

2) za ostala motorna vozila uključujući i nepoznata motorna
vozila

- 275.000 DEM za štete na osobama,

140,607,00 EUR

- 165.000 DEM za štete na stvarima.

84.364,45 EUR

Odluka o određivanju iznosa na koji se mora ugovoriti
osiguranje od odgovornosti za motorna vozila

("Službene novine Federacije BiH", br. 32/07)

Republika Srpska Bosne i Hercegovine

Republika Srpska

Bosne i Hercegovine



- Закон о измјенама и допунама Закона о обавезним осигурањима у саобраћају
Сл. гласник Републике Српске бр. 1/24
- Закон о измјенама Закона о обавезним осигурањима у саобраћају
("Службени гласник РС", број 78/20)
- Закон о обавезним осигурањима у саобраћају
("Службени гласник РС", број 82/15)
- ЗАКОН О ОСИГУРАЊУ ОД ОДГОВОРНОСТИ ЗА МОТОРНА ВОЗИЛА И ОСТАЛИМ ОБАВЕЗНИМ ОСИГУРАЊИМА ОД ОДГОВОРНОСТИ, Број: 01-020-92/05, 16. фебруара 2005. године Банја Лука

SRBIJA

- „Закон о обавезном осигурању у саобраћају”
- **Закон о обавезном осигурању у саобраћају**
(Sl. Glasnik RS br. 51/2009 od 14.07.2009.godine)
- Пречишћени текст сачињен на основу текста
 - Закона о обавезном осигурању у саобраћају
 - („Службени гласник РС”, бр. 51/2009)
 - и његових измена и допуна објављених у „Службеном гласнику РС”, бр. 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013 – одлука Уставног суда.

Propisi doneti na osnovu Zakona o obaveznom osiguranju u Saobraćaju:

- Odluka o osnovnim kriterijumima bonus-malus sistema, podacima za primenu tog sistema i najvišem bonusu
"Službeni glasnik RS", br. 24/2010, 60/2011 i 84/2020
- Uredba o utvrđivanju najniže sume osiguranja na koju može biti ugovoreno osiguranje vlasnika motornih vozila od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima
"Službeni glasnik RS", br. 108/2014
- Uredba o utvrđivanju najniže osigurane sume, odnosno sume osiguranja na koju može biti ugovoreno obavezno osiguranje u saobraćaju, "Službeni glasnik RS", br. 89/2009

Crna gora

Crna gora

- **Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju**
- **Status: Važeći**
- Donosilac propisa: Skupština Crne Gore
- Službeni list Crne Gore, broj 44/2012
- **<https://www.sluzbenilist.me/propisi/2AFD39DA-C42D-44B9-97BD-56B5E4272DAD>**
- Objavljeno: 09.08.2012., stupanje na snagu: 16.08.2012.
- **Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju**, Službeni list Crne Gore, broj 46/2007, Status: Nevažeći

Makedonija

Makedonija

- **ЗАКОН ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ОСИГУРУВАЊЕ ВО СООБРАЌАЈОТ**
- Неофицијален пречистен текст
- (Службен весник на РМ бр. 88/2005, 70/2006, 81/2008, 47/2011, 135/2011, 112/14, 145/15, 220/19)
- [ZZOS-88-05,70-06,81-08,47-11,135-11,112-14,145-15,220-19](#)

Kosovo

Kosovo

- [Microsoft Word - 3. Zakon o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti.doc](#)
- SLUŽBENI LIST REPUBLIKE KOSOVA / Br. 4 / 14 JUL 2011, PRIŠTINA, ZAKON Br.04/L-018 O OBAVEZNOM OSIGURANJU OD AUTOODGOVORNOSTI
- Zakon br. L-018 23. jun 2011 god.

zaključak

balkanski paradox!

- Šta je u BiH na snazi!?
- Šta je u FBiH na snazi!?
- Šta je u eReSu BiH na snazi!?
- **Dvojno rješenje!**
- Naš balkanski mix unutar zemlje i puna primjena **Direktive 2009/103 i Direktive (EU) 2021/2118** na području EU?
- Ispade da mi sami - **diskriminiramo samo naše građane!**

jedan specifičan osigurani slučaj!

koje sume osiguranja AO će se primjeniti?!

- **03. maj 2025.**, rano jutro odmah iza ponoći,
- **poginule dvije osobe, 31 je povrijeđena**
- **mjesto udesa – Hrvatska - EU**
- **vozač Golfa zaspao za volanom,**
- **vozilo se zaustavilo u voznoj traci,**
- **Golf s registracijama BiH**
- **na njega je naletio autobus**
- **Autobus s registracijama BiH**
- **Koje sume osiguranja obaveznog osiguranja putnika u javnom prometu će se primijeniti?**

Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/20)

- **Član 27.** (Obaveza društva za osiguranje i osigurana svota)
- (5) Odgovorno društvo za osiguranje dužno je štetu koja je upotrebom vozila prouzrokovana u državama članicama Sistema zelene karte, a koja je viša od iznosa iz stava (1) ovog člana, nadoknaditi **do iznosa određenog propisima o obaveznom osiguranju države u kojoj je šteta nastala.**

Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju

("Službene novine Federacije BiH", broj 57/20)

- **POGLAVLJE III. OSIGURANJE VLASNIKA VOZILA OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETE PROUZROKOVANE TREĆIM LICIMA**
- Član 27. (Obaveza društva za osiguranje i osigurana svota)
- (1) Osigurane sume na koje se obavezno ugovora osiguranje od autoodgovornosti ne mogu biti manje od iznosa:
- a) u slučaju štete na licima, 2.000.000,00 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj oštećenih lica u istoj nesreći,
- b) u slučaju štete na stvarima, 400.000,00 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj odštetnih zahtjeva proizašlih iz iste nesreće. smanjuju.

Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju

("Službene novine Federacije BiH", broj 57/20)

- POGLAVLJE II. OSIGURANJE PUTNIKA U JAVNOM PRIJEVOZU
- Član 20. (Obaveza društva za osiguranje i osigurana svota)
- (1) Obavezu društva za osiguranje po osnovu ugovora iz člana 18. stava (1) ovog zakona predstavljaju osigurane sume na dan štetnog događaja, ako ugovorom o osiguranju nije ugovorena veća osigurana suma.
- **(2) Najniža osigurana suma po jednom štetnom događaju po jednom putniku iznosi:**
 - **a)** za slučaj smrti **9.000,00 KM**,
 - **b)** za slučaj trajnog gubitka opće radne sposobnosti **18.000,00 KM**,
 - **c)** za slučaj stvarnih i nužnih troškova liječenja **4.500,00 KM**.

GLAVA II.OSIGURANJE PUTNIKA U JAVNOM PROMETU OD POSLJEDICA NESRETNOG SLUČAJA

- Obveza društva za osiguranje i osigurana svota Članak 19.
- (1) Obvezu društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju iz članka 17. stavka 1. ovoga Zakona predstavlja osigurana svota važeća na dan štetnog događaja, ako ugovorom o osiguranju nije određena viša osigurana svota.
- (2) Najniža osigurana svota po jednom štetnom događaju određena ugovorom o osiguranju iz članka 17. ovoga Zakona za prijevozno sredstvo iz članka 17. stavka 2. točke 1. do 8. ovoga Zakona po jednom putniku iznosi:
 - - za slučaj smrti **5300,00** eura,
 - - za slučaj trajnog invaliditeta **10.610,00** eura.

03. maj 2025, Hrvatska

uporedba AO



- **Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju**
(["Službene novine Federacije BiH", broj 57/20](#))
- osiguranje od autoodgovornosti :
- **a) štete na licima**
 - **2.000.000,00 KM**
 - po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj oštećenih lica u istoj nesreći,
- **b) štete na stvarima**
 - **400.000,00 KM**
 - po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj odštetnih zahtjeva
- [neslužbeni procisceni tekst zoop.pdf](#), hr
- osiguranje od autoodgovornosti :
- **1. štete zbog smrti, tjelesne ozljede i oštećenja zdravlja**
 - **6.450.000,00 eura**
 - po štetnom događaju bez obzira na broj oštećenih osoba, ili
 - **1.300.000,00 eura,**
 - po oštećenoj osobi,
- **2. uništenja ili oštećenja stvari**
 - **1.300.000,00 eura**
 - po štetnom događaju bez obzira na broj oštećenih osoba.

03. maj 2025, Hrvatska

uporedba PUTNICI



- **Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju**
(["Službene novine Federacije BiH", broj 57/20](#))
- **a) za slučaj smrti**
 - **9.000,00 KM,**
- **b) za slučaj invaliditeta**
 - **18.000,00 KM,**
- **c) za slučaj stvarnih i nužnih troškova liječenja**
 - **4.500,00 KM.**
- [neslužbeni procisceni tekst zo op.pdf](#), hr
- - za slučaj smrti
 - **5300,00 eura,**
- - za slučaj trajnog invaliditeta
 - **10.610,00 eura.**



uzroci saobraćajnih nezgoda/nesreća

Izvori za statistike saobraćajnih nezgoda



- **Globalni izvještaj o stanju sigurnosti u cestovnom prometu**, pod koordinacijom Svjetske zdravstvene organizacije (**SZO – WHO**),
- **Transport Research Laboratory** (Laboratorij za istraživanje prometa – **TRL**), studije,
- Allianz centar za tehnologiju (**Allianz Zentrum für Technik - AZT**)
- Policijski bilteni,
- Statistike lokalnih auto klubova
- Dnevna i periodična štampa

Tabela 7.1. Uzročnici saobraćajnih nezgoda u Bosni i Hercegovini (policijski izvještaji)

Pozicija	Opis uzroka saobraćajne nezgode	% učešća
1.	<i>Neprilagođena brzina vozila</i>	35
2.	<i>Nepoštivanje prvenstva prolaza</i>	11
3.	<i>Nepropisno preticanje i obilaženje</i>	7
4.	<i>Alkoholisanost učesnika u saobraćaju</i>	6
5.	<i>Odstojanje između vozila</i>	3
6.	<i>Greške pješaka</i>	3
7.	<i>Nepropisno mimoilaženje</i>	1
8.	<i>Tehnička neispravnost</i>	1
9.	<i>Nepropisno skretanje</i>	0.5
10.	<i>Greške biciklista</i>	0.5
11.	<i>Slijetanje sa ceste</i>	0.3
12.	<i>Ostali uzroci</i>	31.7

REGRES !

pet ključnih uzroka saobraćajnih nezgoda

- **alkohol u prometu,** **(6%)** **REGRES - DA !**
 - **Brzina** **35%** **REGRES – NE !**
 - **nekorištenje sigurnosnog pojasa**
 - **dječjih sjedalica**
 - **kaciga**
- osiguranje ?!?**

dilema ???

- da li je opravdano da vlasnik ili korisnik motornog vozila:
 - koji kršenjem odredaba sigurnosti u saobraćaju,
 - ekstremnim/bahatim nepoštivanjem ograničenja brzine,
 - ne snosi nikakavu odgovornost za svoje ponašanje ???

**da li bi bilo opravdano da ima regres kao za
alkoholiziranost ?**

zakonom predviđene kazne

	Maks. brzina (naselje, otvoren put, auto-put)	Kazne za brzinu veću od 20km/h	Dozvoljeno alkohola	Kazna za vožnju pod uticajem alkohola	Kazna za korišćenje mobilnog telefona tokom vožnje	Kazna za prolazakroz crveno	Obavezan refletujući prsluk	Obavezna svetla tokom dana	Kazna za nevezivanje sigurnosnog pojasa
Italija	50/90/130	170-900 €	0,5 promila	627-6000 €	160-641 €	162-646 €	DA 41-137 €	DA 35 €	80-232 €
Hrvatska	50/90/130	130/65 € (u naselju/van)	0,5 promila	90-2000 €	70 €	260-660 €	DA 40 €	DA (od oktobra do marta) 40 €	70 €
BiH	50/80/130	Od 25 €	0,3 promila	250 €	20 €	150 €	DA 20 €	DA 15 €	15 €
Bugarska	50/90/140	Od 25 €	0,5 promila	250-500 €	25 €	Od 25 €	DA 25 €	DA 25 €	25 €
Crna Gora	50/80/100	70-200 €	0,3 promila	70-2000 €	60-150 €	50-150 €	DA 30-80 €	DA 30-80 €	40-100 €
Grčka	50/90/130	100 €	0,5 promila	80-1200 €	100 €	700 €	NE	NE	350 €
Mađarska	50/90/130	100 €	0 promila	50-160 €	50-100 €	320 €	DA 100 €	DA (izvan naselja)	100 €
Makedonija	50/80/130	45 €	0,5 promila	250-400 €	45 €	300 €	DA	DA 35 €	20 €
Slovenija	50/90/130	250 €a	0,5 promila	300-1200 €	120 €	300 €	DA 100 €	DA 40 €	120 €
Turska	50/90/120	30-70 €	0,5 promila	Od 60 €	-	33 €	NE	NE	16 €

lamentacija !!!

- **Zasto je kod nas situacija takva kakva jeste?**
- **Zašto sporo i nevoljko vlasti na ne-EU teritorijama u Regiji uskladjuju domaće propise sa EU pravnom stečevinom?!**
- Šta se desilo u Regiji pa da od vizionara i predvodnika rješenja zaštite oštećenih u saobraćaju (**neograničeno pokriće**) dođemo do nivoa da zaostajemo (**izuzev Slovenije i Hrvatske**) za evropskim rješenjima?
- **Zašto zemlje Regije na svome unutarnjem tržištu još uvijek drže isključenja iz osiguranja koja su u EU prevaziđena još prije 25??? godina - (ulazak u auto sa alkoholiziranim vozačem!)**

pitanja!

- Zasto zemlje Regije na svome unutarnjem tržištu odlažu primjenu EU prakse minimalnih suma pokrića?
— **pa makar da im se približe malo!**
- **Na području EU oštećenim pružaju pokriće u skladu sa minimalnim svotama pokrića EU.**
- Zašto se u **zakonodavnom procesu** značajnije ne uzima u obzir mišljenja svih zainteresiranih strana, uključivo industrije osiguranja??? („zainteresovane javnosti”)
(„10 dana za mišljenje zainteresovane javnosti”!)?

odgovor (**nepopularan!**)

- Samo je jedan odgovor:
 - **struka osiguranja više nema uticaj na normativno regulisanje same sebe kao što je nekada imala!**
- Dokaz:
 - „**10 dana za mišljenje zainteresovane javnosti**”!
 - „apostille pečat”
 - „obrazac za predugovorno informiranje”
- Jedan od razloga je sigurno i stručna kompetencija državne administracije – državnih službenika koji u raznim ministarstvima i agencijama pripremaju zakone, ministara koji ih kao takve prihvataju i zakonodavskih vlasti (zastupnika u skupštinama koji ih usvajaju)

Na osnovu člana 5. Odluke o pravilima za učešće zainteresovane javnosti u izradi podzakonskih akata („Službene novine Federacije BiH“, broj 31/15),.....objavljuje

POZIV

za dostavu komentara, prijedloga i sugestija zainteresovanoj javnosti

Poziva se zainteresovana javnost iz člana 7.Odluke o pravilima za učešće zainteresovane javnosti u izradi podzakonskih akata da **u roku od deset dana od** dana objave ovog Poziva dostavi svoje komentare, prijedloge ili sugestije.

- Komentari se dostavljaju u pisanoj formi na adresu.....i elektronskim putem na email:.....

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/1469**od 11. kolovoza 2017.****o utvrđivanju standardiziranog formata dokumenta s informacijama o proizvodu osiguranja****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. siječnja 2016. o distribuciji osiguranja ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 20. stavak 9.,

budući da:

**10 dana za mišljenje
„zainteresovane javnosti”**

- (1) Direktivom (EU) 2016/97 propisuje se da proizvođači proizvoda neživotnog osiguranja iz Priloga I. Direktivi 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ izrade standardizirani dokument s informacijama o proizvodu osiguranja kako bi pružili potrošačima potrebne informacije o proizvodima neživotnog osiguranja iz Priloga I. Direktivi 2009/138/EZ za donošenje informirane odluke

Zakonodavni i regulatorni organi ne-EU država u Regiji trebaju više surađivati sa industrijom osiguranja na pitanjima koja se tiču industrije osiguranja**praksa u Regiji je tu vrlo različita**

kako izbjeći – **neizbježno!**

- Od nečega sto nam je zahtjevno, čega se bojimo, a što je neizbježno da ćemo trebati (morati!) usvojiti ne bi trebalo bježati (liberalizacija AO, limiti pokrića, Solventnost II,...)
- **Bježanjem:**
 - samo **uludo trošimo vrijeme** koje imamo na raspolaganju za prilagođavanje promjenama
 - **gubimo i snagu i sinergiju** koji imamo za njihovo provođenje
- Treba odmah, po saznanju za „trebanje”/”moranje” provođenja promjena, napraviti SWOT analizu i krenuti sa prilagođavanjem, korak po korak,
- **Nekada se i teške stvari – kada se zagazi u njih - više i ne čine tako teškima**

Može li bilo ko, ko nije u struci osiguranja, udovoljiti ovim zahtjevima???



- **Nomotehnička pravila**, u koje spadaju i **opći principi terminologije**, nalažu da terminologija korištena u propisima mora biti jasna, dosljedna (kad se izraz upotrijebi u jednom značenju, mora se u istom značenju upotrebljavati kroz cijeli propis) i precizna, čije su pravne posljedice nesumnjivo jasne.
- U propisu se koristi terminologija uz što je moguće manje odstupanja od značenja u svakodnevnicu u odnosu na pravni i stručni smisao.
- Korištenje terminologije koja ima dva ili više značenja treba izbjegavati, a ako to nije moguće željeno značenje treba definirati posebnom odredbom koja se nalazi u uvodnom dijelu propisa.
- Da li „oni” koji nam daju **„10 dana za mišljenje zainteresirane javnosti”** mogu udovoljiti ovim potrebama bez učešća i same industrije osiguranja?

snage osiguranja (SWOT)

- Mogu li regresni zahtjevi prema osiguraniku biti faktor sigurnosti u saobraćaju?
- Npr., regresni zahtjevi zbog:
 - nepoštivanja ograničenja brzine (**kao faktor nastanka udesa**),
 - korištenje mobitela tokom vožnje bez uređaja za razgovor u vozilu,
 - nekorištenje sjedalice za djecu?
- Možemo li disciplinirati nedisciplinovane, kazniti neodgovorne, nagraditi odgovorne, kroz skaliranje zahtjeva za regres u odnosu na poštivanje propisa o bezbjednosti saobraćaja i poštivanja odredbi ugovora o osiguranju (uslova osiguranja)? (**Uvođenjem obaveze regresa za nepoštivanje odredbi zakona i uslova**, Praktičnijim sistemom bonusa-malusa, harmonizirati procedure prijave s.n.)

provokacija!!!

- **Smatrate li da bi trebalo ukinuti instituciju regresa kod alkoholiziranih vozača (osiguranika) !?!?**
- Trebamo li time štititi njihovu osobnu imovinu, bez obzira što su svojim činom možda upropastili cijeli život nekom drugom?
- A nanijeli mu kratkoročno, srednjeročno ili trajno povrede, bol i patnju sigurno
- Zašto onda štititi one koji bahato voze i krše propise o sigurnosti saobraćaja bez obzira što nisu alkoholizirani
- **Možemo li sve uzroke saobraćajnih nezgoda tretirati kao razloge regresnog zahtjeva u cilju doprinosa sigurnosti saobraćaja – preventivi u saobraćaju?**

argumentacija

- Ne možete kršiti ograničenje brzine u neuračunljivom stanju - ako niste pod uticajem alkohola ili drugih opijata
- Kršenje ograničenja brzine i bahata vožnja nisu nemar
- **To je svjesni čin – radnja sa predumišljajem – povreda ili ubistvo drugoga sa predumišljajem**
- Kumulirati regres alkohola i bahate vožnje ?!?
- „...potrebom usklađenja propisa s odredbama EU direktive br. 2021/2118, ali i nastojanjem za stalnim poboljšanjem sustava obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti kroz uvažavanje novonastalih promjena u zaštiti potrošača.”
- Dr. sc. Marijan Ćurković, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim osiguranjima u prometu u Republici Hrvatskoj

- **Industrija osiguranja u Regiji treba biti inicijativnija i aktivnija prema zakonodavcima u pogledu normativnih i tehničkih rješenja u oblasti osiguranja, kroz:**
 - **Aktivnije učešće u procesu normativnog regulisanja osiguranja**
 - **Praćenju, predlaganju i provođenju mjera preventive**
- **Zar mi u „non-EU-Regiji” ne osjećamo potrebu za ovim ?!?**

za svjedoka pozivam!

- Rezolucija Evropskog parlamenta od 2. septembra 2008. o određenim pitanjima u vezi sa osiguranjem vozila (2007/2258(INI))
 - **uzimajući u obzir** izvještaj Komisije o određenim pitanjima u vezi s osiguranjem vozila **(COM(2007)0207)** („Izvještaj Komisije“),
 - **uzimajući u obzir** izvještaj Odbora za unutrašnje tržište i zaštitu potrošača i mišljenje Odbora za pravna pitanja **(A6-0249/2008)**,
- **1. pozdravlja izvješće Komisije i naglašava važnost potpunog i djelotvornog uključivanja svih dionika, posebno potrošača, u proces savjetovanja u razvoju politike EU-a u ovom području;**

- M. Ćurković, „Hrvatsko zakonodavstvo iz osiguranje autoodgovornosti ususret Europi“, Pravo u gospodarstvu, 42 (2004.) 6, str. 203-229.
- Marijan, Ćurković, ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZNIM OSIGURANJIMA U PROMETU UNOSI VAŽNE NOVINE U SUSTAV OBVEZNOG OSIGURANJA AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI U REPUBLICI HRVATSKOJ, rad za 36. SorS 2025.
- Ćurković, M., teme sa okruglih stolova SorS od 2007. – do 2024., razni aspekti AO osiguranja
- Ćurković, M. Izmjena Zakona o obveznim osiguranjima u prometu nije (još) uzrok novogodišnjeg povećanja premije – pravo povećanje tek slijedi, 15. siječnja 2024., www.osiguranje.hr,
- M. Ćurković, „Kumuliranje osiguranih svota iz različitih ugovora o osiguranju automobilske odgovornosti u istom štetnom događaju“, <http://osiguranje.hr/ClanakDetalji.aspx?15848>, (11.03.2015.)
- Ćurković, M., Ništa više nije kao prije, www.osiguranje.hr, 1.7.2024.
- Ćurković, M., Električni romobili – jesmo li pogriješili što nismo uveli obveznu osiguranja od odgovornosti za vlasnike/korisnike tih vozila, www.osiguranje.hr,

literatura

- M. Ćurković, „Novi sustav obveznog osiguranja oa automobile odgovornosti u RH“, Pravo i porezi, br. 5., Zagreb, 2006.,
- M. Ćurković/A. Lui, Zakon o obveznim osiguranjima u prometu, Inženjerski biro Zagreb, 2006.,
- M.Ćurković, “Odgovornost osiguratelja za štetu na temelju obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti”, Odgovornost za štetu, Inženjerski biro, Zagreb 2004,
- Ivica Ćosić, **Dostatnost svote pokrća kod osiguranja od automobilske odgovornosti**, Anali Pravnog fakulteta br.17, god. 9., Pravni fakultet Univerziteta u Zenici, 21. Februara 2023.
- Jasmina Đokić, Davor Martinović, Nikolina Maleta, NOVI NORMATIVNI OKVIR NAKNADE ŠTETE IZ OSNOVE OBVEZNOGA OSIGURANJA OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE, Izvorni znanstveni članak, UDK: 368.212.025.8:341.9] (497.6), veljača 2021.,
- Berislav Matijević, Obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti i nedostatnost osigurane svote, Pregledni znanstveni članak, UDK 368.212; 368.025.8, Svijet Osiguranja, Zagreb, broj 2/2005., strana 41-52